

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

Anul III. No. 153.

Constanța, Dumineca 11 Februarie 1896.

20 bani numărul

Relativ la numirea unui Prefect

De o lună de zile prefectura Constanței este văduvă de șeful ei. Nu înțelegem de loc atâtă tarâganeala pentru numirea unuia prefect în Dobrogea.

Vor fi dincolo, la Brăila, Galați, și alte capitale de district, multe scrupule politice de invins, multe susceptibilități de menajat, multe pretenții locale de impacat. Asemenea dificultăți nu se întâlnesc în Dobrogea. Aici, guvernul central are mâna absolut liberă. De ce nu numește pentru Capitala acestei provincii un prefect în afara de preocupările politice?

Un asemenea om trebuie căutat și ales nu printre politicianii de meserie, nu printre cel ce se imbie, nici printre cel de capătuit, ci printre bărbați serioși și patrunși de necesitatea unei bune administrații, printre acest interesați la dezvoltarea și bunul mers al gospodării dobrogene,

Câte n'ar fi de facut aici?

Ministrul, necunoscând provincia, având tot-deauna alte treburi de facut, cine ar putea îndruma ceva spre progres de căt un prefect cunoșcător al trebuințelor și pasurilor locale, caruia să i se lasă toata inițiativa și respunderea conducerii afacerilor? Și, cine ar lucra mai cu pricinere, mai cu tragere de înimă și teamă de respundere, de căt un copartăș al soartei economului și plugarului dobrogan?

Cei mai mulți prefecți de pâna acum, au venit, au șezut, au plecat și s-au dus, fără să lasă nimic în urma lor.

Dobrogea e lasată în aceiași haina, în care a fost adoptată de Regatul Român, fără nici oprire la creșterea trebuințelor ei.

Nimeni nu s'a mai interesat de soartă acestei părți constitutive a Statului român: dacă ea

crește, se desvoltă, și are nevoie de vr'o schimbare în organizația ei. Și cu toate aceste, ce școală ar putea face cineva aici! Cât de instructive lecțiuni oferă aceasta provincie sub toate raporturile vieții sociale, economice și politice!

Un câmp pustiu, ce se brazdează în toate sensurile; niște grupuri de bordee și colibe devinând sate puternice, bogate și pline de viață; o diversitate aproape infinită, de populații cu obiceiuri strene de ale noastre, cu alte moravuri și temperamente: de la austera germană Wurtembergului până la molatecul extremului Orient!

O întreagă evoluție economică se operează aici sub ochii noștri. Regimul agricol luând locul regimului pastoral; valoarea pamântului urcându-se de la zero la sute de lei/hectarul; mașinile agricole disputând, peste tot, locul muncitorilor; plugurile de lemn disparând cu desevîrșire; sămanaturile de primă-vară, aproape singurile în us la venirea Românilor, facând loc celor de toamnă; un oraș a cărui întindere, în periferie și populație, s'a înălțat numai în 5—6 ani; un port de mare a căruia mișcare s'a făcut anul acesta de două sute de ori mai mare de căt media anilor trecuți; o stațiune balneară frequentată de zeci de mii de oameni etc. etc.

Sunt atâta cestiuni demne de atribuțione și ambițione unei șefi al acestui județ, după neîmbutirea formării unei societăți agricole că ar covîrși întreaga activitatea celui mai distins economist din țara.

Cei de la centru ar trebui să caute mai mult de nevoile acestei provincii de căt de strîmtorările și impasurile ce li se crează de politica zilei.

Dacă n'i se va trimite iar vreun fruct al acestor strîmtorări,

vr'un amator al meselor verzi, vre-un alt *reformat* sau vreun concepist imbatranit în prafurile dosarelor, nu numai că întreg câmpul de activitate va rămâne tot înțelenit, dar nu se va face năcar o sosca sau palatul administrativ, ale căror fonduri, dă un milion de lei, stațu de atâta ană neîntrebuințate în casa junghelului.

In Dobrogea, nefacându-se politică militantă, misiunea unui prefect ar fi foarte ușoara pentru cel ce ar ști să menagieză interesele locale, evitând de la început influența unor coterii slocale, de altminterne obișnuite în toate orașele mici.

APELE DE MARE

(Urmare)

4. Regiunea de miazăzi

Caracterile franșe bine definite ale mediciunii marine în stațiunile de miazăzi sunt opuse caracterilor stațiunilor de nord și elementele constituante diferă cu totul de stațiunile intermediare, sunt însă mai apropiate de ale stațiunilor centrale.

Atmosfera este caldă, ba uneori prea caldă; aerul curat și ușor, ceea ce permite pătimâșilor ca cea mai mare parte de timp să suporte această căldură, vînturile sunt mult mai puțin violente, fiind slabite prin trecerea lor asupra oceanului.

Unile plaje sunt adăpostite de păduri, ceea ce face ca aerul să fie nu numai curat, dar și tonic.

Toate aceste caractere reunite permit de a îndeplini indicațiunile precise și aplicabile afectionilor bine definite.

Băile acestor regiuni sunt calmante și se recomandă la nevropatici, la excitanți, acolo unde este trebuință de medicație sedativă, la afecțiunile uterine în stare chronică și la scrofulă — Tuberculosis. În primul grad pot găsi pe malurile mediteranei alinarea suferințelor lor, mai cu osebire acolo, unde plajele sunt adăpostite de pini și sa-

pinj, ale căror esențe îmbălsamează aerul curat și tonic.

Durata băilor poate varia de la 10–20 minute pentru copii, și de jumătate oră până la o oră pentru adolescenți și adulți.—Sunt localități—ca Arcachon—unde o baie poate prelungi chiar până la 2 ore, dar nu este bine să trecem de o oră.

La aceste băi trebuie a evita trimiterea bolnavilor cu o excitație prea mare, fiind că căldurile influențează asupra sistemului nervos și le face mult rău.

Diferitele stațiuni din fiecare regiune a celor 4 mai sus descrise, nu prezintă toate caracterul comun și regiunii; la multe climatul este mai dulce, la altele mai aspru, de aceea am zis că trebuie căutată nu numai regiunea, dar și stațiunea care convine mai bine bolnavilor.

Sesone

Sesoane numim timpul principios pentru facerea băilor ori curei de ape minerale. Sesonul băilor de mare diferă nu numai după regiuni, dar chiar și după stațiuni: așa la Arcachon se pot face băi chiar până la finele lunei Octombrie pe când la alte stațiuni din aceeași regiune nu poate trece de 1 Octombrie (într-unțez stilul vechiu).

Pentru a fixa timpul unui seson trebuie luată în considerație temperatura cea mai favorabilă și starea de concentrație a apelor.

Când temperatura este mai ridicată se știe că și evaporajunea se face mai repede, de unde rezultă că și apele sunt nu numai calde dar și mai concentrate, temperatura este dulce de unde rezultă că pentru stațiunile regiunii de nord sesonul va fi de la 15 Iunie până la 10 August cel mult acolo unde climatul este mai aspru și până la 15 August unde climatul este mai dulce.

Pentru stațiunile intermediare sezonul va fi de la 15 Iunie până la 1 Septembrie, iar pentru stațiunile centrale de la 1 Iunie la 15 Septembrie și în unele stațiuni chiar până la 30 Septembrie acolo unde climatul este mai dulce.

Cât pentru stațiunile de miazăzi sezonul va fi de la 15 Mai până la 15 Octombrie.

Stațiuni de iarnă

Sunt localități, unde bolnavii cauță adăpostul lor contra frigului, tempestei și bruscei variațiunii atmosferice. Aci ei găsesc un climat

temperat, aer curat și căldură solară, mediile favorabile sănătăței lor astfel sunt Arcachon, Biarritz Pau, Dax, Menton, Cannet, Nice, Ajaccio etc.

Aceste stațiuni din cele multe am notat întracăt, scopul meu fiind a trata numai cura marină propriu zisă din care pe noi interesându-ne Constanța, singura până în prezent stațiune balneară maritimă a României ne vom ocupa dar de dânsa.

(Va urma)

PADURILE DOBROGEI

Studiul asupra sistemului de exploatare

de
PETRE GRIGORESCU
SILVICULTOR

(Urmare). 16

Exploatarea în pădurile rezervate în vedere lumnelor de lucru.—Practica actuală a tăierilor în parchete.—Mențiuni despre industriile lemnioase locale.—Trecerea la antreprisa privată.—Dificultățile acestui sistem.—Înființarea taxelor maximale.—Ineficacitatea exploatarei în porțiuni anuale.—Inevitabilitatea estragerii lemnelor de lucru în regie.—Centrile de exploatare.—Formarea depositelor de lemn și cinzarea lor.

Să venim acum la pădurile rezervate.

Nu vom discuta aci tratamentul ce s-ar cununi pădurilor dobrogene. Avem alt-ceva de facut de-o-camdată.—Ne vom sili să adună că putem mai mult material pro și contra exploatarilor în regie, din punct de vedere special dobrogean, nelngrijindu-ne de loc de largă acceptație a cuvintului *exploatarii în regie*.

Nu este nevoie să fi urmărit cineva acest studiu, nici să ai sub ochi bilanțul gestiunii, ort să fi special, sau măcar să fi vizitat câteva parchete, ca să-ți faci cea mai proastă idee de rezultatul regiei de astăzi, dacă voi spune că tăiera materialului se face de cumpărător, făcă ca agenților să le stea în putere a constrângere pe cineva la tăieri metodice.—Aceasta în ce privește mai ales cultura, e detestabil.—În niște păduri sdrențuite de decenii, în care, chiar în dilele noastre său tăiat și se tăie de 6–7 ani ce se voește dintr-un arboret de cel puțin 40 specii, de la 1–1000 de ani de vîrstă, dacă voi spune că înfațoșare poate avea parchetul la finele anului?...

Dacă tot arborii, arbustii și arborii de elită dispar, și nimenea nu poate impiedica aceasta, rămânând în

locule firele de esențe fără valoare în picioare, căci nimenea nu poate constrângă la radierea locuitul, nu este aici o parodie a parchetelor sau cum aş mai zice, o amară ironie teorie; parchetațiel îl să concretizeze.

Oamenii vin cu biletele în mână, plătite, nu importă unde,—poate în brigadierul, ori în cele mai multe casuri guardianul, tagadui—și încă în pădure—dreptul a alege ce voiești, obligându-i să curăți de-a rândul pe când ei să plătească un anumit fel de material! sau, poate îl constrângă să iea și lemnele strămbe, sau să despice—cu dinamită—cioplit noduroș de carpen! E posibil, omenește, să fie guardianul măcar cumpără dreptatei pentru toți?

Starea parchetelor, pentru cine anvoit să le vadă, o spune, că *acest tratament al pădurilor este o barbarie*; iar dacă am voi să constrângem pe cumpărători, cari sunt populaționea întreagă, să ne dea parchetul curat de ori-ce ciopani, măracinet, de ori-ce esențe albe, moarte, subțiri, fără valoare, de care el nu avea trebuință, ar fi o adevărată muncă silnică, drept ce statul nu poate avea nici într'un cas.

Inspecteze-se, citeză a zice, oricare din parchetele exploataate în ceea ce din urmă ant, și orice cine ve conve-ni, că, continuându-se astfel cu cete 1000 hectare pe an, nu va trece mult și vîn remâne numai cu niște hătișuri de șean, în care rar vei da peste cete un fir de stejar, și că dar barbar este acest fel de tratament al pădurilor, întrucât silvicultorul nu îl este și nu îl poate fi permis a impune modalitatea efectuariei tăierilor.

Diferența de prețuri pe esențe și categorii, ce altmintrenea numai are nici o noimă dacă exploatarea se face în parchete, nu poate impiedica absolut într-o nimică ruină la care ducem pădurile. — Poate din această grija, mai mult de cănd din rezultatele financiare, nu există abandonarea exploatarilor directe și trecerea la antreprisa privată.

Dar, cauza la toate aceste sunt mai numai lemnile de foc și de carbuni (mangal) ce se cer în cantități mari.—Am indicat mai sus că acest material se poate precura din braconile abandonate defrișărilor, și dar nu ne vom ocupa în cele ce urmează de cănd de lemnă în de lucru.

Resumăm: este un mare pericol pentru viitorul pădurilor sistemul ce

CONSTANȚA

se practică astăzi, ca metoda usitată tăierilor; năr mat trebuie tolerat nici un cens.

Categorii lemnelor de lacru se găsesc numai în centrele pădurilor, pe cări mai dinainte le-am botezat rezervate, adică în perimetrele delimitate, inchise, operte.

Si aci avem arbori de toate vîrstele, de la firul herbaceu până la arborii ce numai nu de căt scoarță sănătoasă, intrați de secole în dezcreștere și depericiune; nicii insă, dar absolut nicii, vîrste gradate, ce ne ar putea da numai cutare ori cutare fel de material.

(Va urma).

INFORMAȚIUNI

Duminică 4 curent, d-l Director al C. F. R., însoțit de mai mulți d-ni ingineri șefi de servicii, a făcut o inspectie liniei Cernavoda-Constanța și tuturor lucrărilor din gară și portul Constanței.

În numele comercianților domnii consilieri comunalii Al. Logaride și P. Grigorescu au reclamat d-lui Director regularea traficului pe linia de garaj a comunel, cerând suprimarea taxei de 5 lei, ce statia incasează pentru vagoanele ce se pun pe linia statului Anadolchiot-Constanța, ca nelegală și oneroasă pentru traficul local.

Necunoscând imprejurările, d-l Director a promis că va studia cestiuza, supunând o consiliul de administrație spre a decide asupra-i.

Vaporul *Cobra* e în reparatie în port. Se vorbesc multe asupra stricăriilor atât de desă la care sunt supuse vapoarele române.

Un vapor de sauvetagiu german, care a luat asupra și reparația *Cobrei*, sta fără treabă de mai multe septămâni în portul Constanței, pare că ar fi prevăzut nenorocirea, care o să dea de lucru.

Personalul vapoarelor este pe de-a întregul strein: la *Cobra* german, la *Meteor* englez și la *Medea* dalmăieni. Între cari un singur român. —Cerem administrației acestul serviciu primenirea măcar a o treime din personal, la fiecare vapor. Se vor găsi atât marinari, în flotila noastră de resbel, căi trebuie pentru această neapărată necesitate; lefurile sunt destul de grase.

Nu trebuie să se scape din vedere că avem de afacere cu 4—5 companii

paternice, ce dispută Românilor traficul cu Constantinopolul. Ce pot ele urmări decât discreditarea serviciului român? Cine să-l apere?

Toate școalele din Constanța, afară de internatul Școalei Normale, sunt închise pe 20 zile, din cauza boalelor ce bântue în oraș. Între cari 2 cazuri de scarlatină.

Ziarele se plâng de lipsa încalzirii vagoanelor pe mai multe linii. — Aducem la cunoștița d-lui director general al Căilor ferate că Sâmbăta 10 curent, vagoanele de clasa I și II după linia Constanța-Galați, între Făurei și Galați au fost absolut lipsite de căldură. Caioriferele producău un curent rece în loc de cald. Cam același lucru s'a întâmplat la întoarcere pe această linie până aproape de Fetești când vagoanele prind să fie încăldite.

Mai mulți petiționari transilvăneni ne roagă să întrebăm: Ce rost a avut atâtenei sute de petiții, prin care, în urma terminului de un an cordat de Minister, au cerut recunoașterea calității de cetățeni români. Absolut nici una nu se vede trecută în dările de seamă ale Camerilor. Pentru numărul viitor ne vom informa la ce autoritate, când și cum au fost trimise.

O denunțare ce primim contra unei persoane din Medgidie nu o putem publica nefiind de interes public.

* * *

Asemenea o altă scrisoare din plasa Istrului numai are nici un interes să fie publicată.

Studiuul Apelor Mării va continua în numărul viitor cu «Constanța» ca stațiune balneară. Atragem atenția cetitorilor asupra-i, presentând un deosebit interes pentru localitatea noastră.

În listelete electorale ale comunel Constanța au fost înscrise din nou următorii domnii alegători:

Vasile Vlăsiei, Constantin Nicolaș, Nicola Ganeff, Salim Ismail, Hagi Obit Omer, Dumitru Gheorghiu, Capitan N. Marinescu, G. Cimbru, D. Andrei, Hagi Mustafa Halil, Dimitrie Manolescu, Neculae Barzan, Iusmen Suleiman, Neculae Moscu, Alecu Cosmiade, Ovanes Asadurian, Petre Penacoff, Capit. G. Bahnea, Dr. Filip Codreanu, Avram Cohan, Hagi Matos Hagi Hamparșunian Murat Che-

vorchian, Aurelia Olărescu, C. Dimandă.

Councilul de higienă al județului a luat decisiunea a se deschide puțul căpitanului Niculescu, dând ordinul convenit în această privință.

Aparițunea ziarului a întârziat din cauza de imbolnavire a culegătorului din tipografie.

E posibil ca numărul viitor să ieșă asemenea mai târziu de data fixată din cauza că directorul foarte lipsește din oraș în afaceri ce l-au reclamat.

In urma deselor accidente de deraliert, d-nul Director al Căilor ferate a hotărât și pus deja în lucru consolidarea întregelini Constanța-Cernavoda. Numerul traverselor va fi înălțat, scop în care s'a adus mai multe trenuri cu traverse și lucrători necesari.

Se fac căteva liniști noi de garaj în stațiile Medgidie și Constanța pentru trebuințele traficului local.

Seratele musicale au încheiat la Clubul local, remânând numai cele dansante de Sâmbăta seara.

Reparația vaporului *Cobra* va fi terminată zilele acestei.

Se crede că *Joi* va face prima cursă la Constantinopole.

D-lui Stefan Hagi Macri i s'a recordat dreptul de a pleca la instanțele judecătoarești din Dobrogea. D-na se va stabili în curând în Constanța.

D-l Sub-prefect de Medgidie, T. Zadic a fost înșecinat de minister a lăsat parte la lucrările de recrutare ce începe la 15 curent. — Se vede că n'are să se numească prefect în curând.

La Cogelak, județul Tulcea a fost numit subprefect d. O. Gherghel fost adjutor la plasa Istrul și în cele din urmă șef de birou în prefectura Tulcei.

SOPHIE BERCOVICI

MORITZ RAITZER

Logodită

Galați

Constanța

Romania

**Comisia Culorii de Galben
DIN ORAȘUL CONSTANȚA**

PUBLICAȚIUNE

Conform delegațiunii d-nului Președinte al onor. Tribunalului Constanța din adresa No. 1661 din 96.

Se publică spre cunoștința generală că în șaua de 22 Februarie curent, ora 10 a. m., se va vinde prin licitație publică în piață oborul acestui oraș, următoarea avere: 1200 Hectolitre Secara veche, secfestrată D-lui Teodor H. Teodor Sefantinoglu din acest oraș pentru despăguirea D-lui Gherasim Radu cu suma de 2615 lei capital și cheltuile de judecata plus procente ce are a primi după sentința comercială No. 25 din 95, a onor. Tribunalului Constanța remasă definitivă.

Doritorii sunt invitați să se prezinte în șaua, ora și locul destinației spre a concura.

Comisar, D. Balăș.

1896, Februarie 10.
No. 5700.

Restaurantul Capato bine cunoscut publicului local și atât de apreciat de toți vizitatorii hăilor de Mare, s'a mutat în localul și grădina după strada Ovidiu, în apropiere de piața centrală a Independenței. Grădina are acces direct la halta Thetis, iar pavilioanele dominează întreaga priveliște a semicercul portului.

DE ARENDAT pe 3—5 ani grădina de zarzavaturi de 10 hectare, din Tari-Verdi, județul Tulcea.

Amatorii se vor adresa proprietarului d. P. Grigorescu în Constanța.

De închiriat o casă nouă cu 4 camere, și o curte spațioasă, împrejmuită cu gard, situat în Anadolkioi.

Doritorii se vor adresa la Redacția acestui ziar.

Legătorie de Cărți

Subscrisele aduc la cunoștința onor. public că am înființat pe lângă atelierul de tipografie și un atelier de legătorie special, angajindu-mă a lega:

Cărți, reviste, note de piano, a încadra rame și în fine tot ce se atinge de această branșă.

GR. M. GRIGORIU.

UNIREA

Societatea generală de Asigurare Mutuală DIN BUCUREȘTI

Autorizată prin Înalțul Decret Domnesc sub No. 1536 după decisiunea consiliului de miniștri dela 27 Iunie 1877, Monitorul Oficial No. 160 din 16 (28) Iulie.

Acestă societate de proprietate asigură, contra incendiului, imobile, fie construite de zid, paină sau gard, fie acoperișul lor cu tinichei, olane, șindrilă, trestie, etc. Piese asigurate și cu mult mai scăzută, aproape pe jumătate de cît la celelalte Societăți, care fac o speculă din premiile asigurărilor.

Deosebit de aceste clădiri, societatea mai asigură contra incendiului Mobile, Mărfuri, Producție, Paie și Nutriție în Șire, Stoguri, clăi pe câmp Liber și în magazii.

Societatea «Unirea» mai face asigurări asupra Vieții, în toate combinațiile uzitate și anume:

a). Asociații mutuale de supravehiuire.

b). Asociații mutuale cu produs minimal garantat și cu participare de 85 la sută.

c). Contra-asigurări cu 8 la sută dobândă și fără dobândă.

d). Capitaluri fixe în casă de deces cu beneficiul etăței.

e). Asigurări temporale și

f). Rente viagere în diferite combinații.

Asemenea mai asigură contra riscurilor de «Grindea», precum și contra riscurilor de transport pe fluviu, mari și corpuși die vase, tote aceste asigurări «Unirea» le face cu premii reduse.

Informațiunile și prospectele se dau în București, la Direcția generală str. Domeni No. 2, iar în districte la agențiilor respective din orașe.

Direcția generală

Societatea de Asigurare mutuală Unirea

LIBRARIA și TIPOGRAFIA „UNIVERSALA”**GR. M. GRIGORIU**

36—Piața Independenței—36

CONSTANTA.

36—Piața Independenței—36

LIBRARIA

Este asortată cu tot ce se atinge de articole de librărie; precum:

Papeterie bogat montată, cărți scolare, de școală și diferite Române în limba

ROMANA și FRANCEZA

Articole de piele, albume de fotografii și poezii, port-portrete etc. etc.

Colecții de diferite tablouri, cornise pentru fotografi.

JUCARII DE COPII și PAPUȘI.

Parfumerie și săpunuri, Note pentru Piano din țara și străinătate.

TIPOGRAFIA

Asortată cu diferite litere tactura cea mai modernă poate efectua orice lucru precum:

Cărți, Ziar, Afise, Registre, Adrese, Circulații, etichete, Cărți de vizită de logodnă, bilete de nuntă, și de doliu.

Deposit de tot felul de Imprime și registre necesare Domnilor perceptori, Onor.

Primarii, Epitropielor de Biserici

LEGATORIE DE CARTI

Efectuarea promptă și prețurile căt se poate de moderate.